Відомості.UA
№ 25 (613)
21 - 27 червня 2012 року
http://vidomosti-ua.com/

100

таке місце посіла Україна в рейтингу щастя, який включає 151 країну. Росія опинилась на 122 місці. Список склав британський дослідницький інститут New Economics Foundation.

Сапалаївку почистять за 1,5 мільйона гривень

На очищення луцької річки Сапалаївки передбачено 1,5 мільйона гривень. Про це під час особистого прийому громадян повідомив міський голова Микола Романюк, пише «Під прицілом». За його словами, роботи з очищення водойми розпочнуться вже скоро. Жителі облцентру, які проживають поблизу Луцької дитячої залізниці, де протікає річка, скаржилися, що вода у ній дуже забруднена та створює небезпеку для дітей, котрі граються неподалік.

Половина українських пляжів не відкрились

В Україні функціонує 639 пляжів. Це 56,7% від загальної їх кількості. Як повідомили у МОЗ, усього в сезон має працювати 1128 пляжів і рекреаційних зон, з-поміж яких 1070 — морські. Як відзначили у відомстві, в АР Крим, у Миколаївській та Одеській областях були закриті дев'ять пляжів. Решта не відкривалися через непідготовленість до сезону і відсутність дозвільних документів. Так, у Криму з 507 пляжів працює 351, на Одещині — 19 морських пляжів із 21. У Запорізькій області з 383 пляжів діє 150. У Херсонській області працює 81 пляж.

Віктор МЕДВЕДЧУК, ініціатор громадського руху «Український вибір»:

Країною керуєш ти, або Влада — народу!

«Український вибір» пропонує проект нового законодавства щодо проведення всеукраїнських і місцевих референдумів за народною ініціативою

Справжня демократія передбачає низку обов'язкових механізмів, за допомогою яких народ може реалізувати своє право на владу. Мало хто сумнівається в тому, що в нашій країні це право втілюють далеко не повністю, хоча воно й гарантоване Конституцією. Тож громадський рух «Український вибір» визначає своїм головним завданням допомогти народу примусити владу зважати на його думку. Зайве повторювати, що ситуація, коли влада ігнорує думку більшості українців, у нас швидше правило, ніж виняток: чи це стосується питань зовнішньоекономічного курсу країни, реформи системи охорони здоров'я, чи дерибану суспільної власності на місцях.

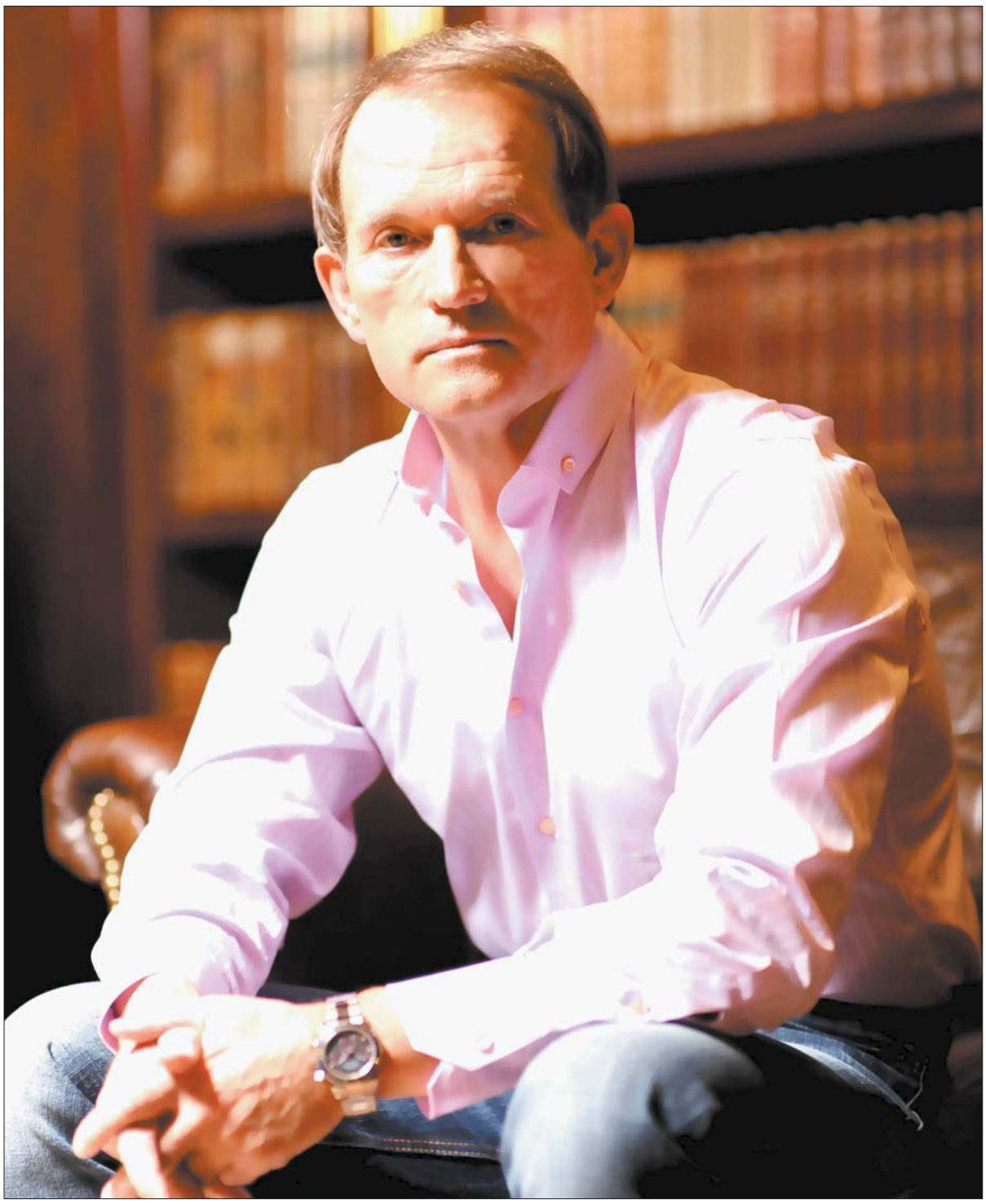

РУХ «УКРАЇНСЬКИЙ ВИБІР» ПРОГОЛОСИВ: «ТРЕБА ЗМІНЮВАТИ НЕ ВЛАДУ, А СИСТЕМУ!»

І як перший етап запровадження в країні справжнього народовладдя ми пропонуємо введення нового законодавства про всеукраїнські та місцеві референдуми, що дасть можливість громадянам безпосередньо приймати рішення з ключових для країни питань, як і зазначено у ст. 5 нашої Конституції.

У новій історії України було всього дві спроби, коли рішення більшості могло змінити долю держави, до яких я мав безпосередній стосунок. Але в обох випадках влада, зрештою, не дозволила це зробити. У першому — коли парламент не імплементував підсумки всеукраїнського референдуму 2000 р., серед яких — питання зняття депутатської недоторканності та скорочення депутатських крісел до 300. У другому випадку — вже в 2006-му — було ініційовано збір підписів за проведення референдуму з питань вступу України в НАТО й участі в ЄЕП. Як відомо, після довгих поневірянь і виграних нами судів затверджений Центрвиборчкомом протокол і рішення, в якому йшлося, що понад 4,5 мільйона українців підтримали проведення референдуму, відправили припадати пилом в Адміністрацію Президента, де вони й донині перебувають. Через недосконалість законодавства навіть після рішення суду про бездіяльність президента Ющенка референдуму він не оголосив.

Очевидно, що той збір підписів таки зіграв свою роль. Тодішня влада побачила думку народу з приводу планів Ющенка втягнути країну у військово-політичний блок. І ми довели, що вплинути на владу все-таки можливо. З іншого боку, всім стало зрозуміло: влада не соромиться використовувати у своїх цілях недосконалість законодавства.

ІНСТИТУТ РЕАЛЬНОГО НАРОДОВЛАДДЯ

Нічого не змінилося й після того, як Ющенко заслужено покинув пост Президента України. Система залишилася колишньою. Влада не зацікавлена в тому, щоб народ брав безпосередню участь в управлінні державою.

Поширюється міф, що нібито безпосередню участь народу в прийнятті державних рішень неможливо організувати суто технічно. Або що громадяни просто не в змозі ухвалювати важливі рішення. Отже, це потрібно довірити спеціально обраним людям — політикам, міністрам, депутатам, чиновникам. Але це нісенітниця й абсурд: чиновники — відповідальні й готові, а народ — ні! «Єдиний носій суверенітету» (згідно з Конституцією України) — нездатний керувати!

Насправді можна створити механізми реального народовладдя, бо така влада має пріоритет перед владою органів держуправління. Питання, які цікавлять суспільство, вирішують шляхом винесення їх на всеукраїнський або місцевий референдуми.

Для цього ми й розробили концепцію змін чинного законодавства щодо проведення всеукраїнських і місцевих референдумів за народною ініціативою.

Переконані: народ, який є «єдиним джерелом влади» в країні, має право ухвалювати Конституцію України та стратегічно важливі закони. Безпосередньо!

Питання про прийняття Конституції за результатами всенародного волевиявлення я пропонував поставити ще на референдумі 2000 р. Проте тоді Конституційний Суд, на мій погляд, неправомірно зняв питання з загальнонаціонального обговорення. Мовляв, не народна це справа.

Хто уповноважив органи державної влади ухвалювати рішення від імені народу? А тим паче відмовляти в праві їх самостійно приймати? У 1993 Росія не побоялася затверджувати свою конституцію на всенародному референдумі.

КОНТРОЛЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Простий приклад: ми всі бачимо, як депутати Верховної Ради щодня зневажають Конституцію України, голосуючи чужими картками «за того хлопця». Крім того, що це порушення Основного закону, вони ще й паплюжать саму ідею представницької демократії. А приклади бездіяльності Верховної Ради або прийняття рішень, які суперечать думці більшості громадян! Чому парламентарі не несуть за це жодної відповідальності? Нам кажуть: вибачте, «немає проти нас механізмів». І уряд відповідальності перед народом за скоєне не несе! Знову ж таки, немає процедури відставки Кабміну шляхом виявлення йому народної недовіри. І так далі, аж до керівника держадміністрації та сільського голови — стоять, як стіна! Народ — «єдине джерело влади», але керувати йому не належить. Тільки, кажуть, через посередників — депутатів і чиновників.

Наша позиція: пряма демократія — це можливість дострокового припинення повноважень Верховної Ради, процедуру відставки уряду вирішувати на всеукраїнському референдумі.

Така ж загроза звільнення повинна висіти над усіма посадовими особами — сільськими, селищними та міськими головами, головами районних і обласних державних адміністрацій. І, звичайно, радами всіх рівнів — від сільської до обласної.

Переконаний, що реалізація народної волі не може залежати від бажання або небажання представників влади її виконувати. Якщо на референдумі йдеться про виявлення недовіри уряду, парламенту, органу місцевого самоврядування чи посадовій особі, то відповідного суб'єкта у встановлені законом терміни відсторонюють від виконання обов'язків, оголошують нові вибори, призначають інших посадових осіб. Якщо в процесі народного волевиявлення приймають новий закон або скасовують старий, то юридично він починає діяти з дня опублікування результатів референдуму.

ЗНИЖЕННЯ БАР'ЄРА

Ми не бачимо жодного сенсу в збереженні явно завищеної кількості підписів, які необхідні для ініціювання всенародного референдуму. Зараз встановлено поріг у три мільйони! Тримільйонний ценз не дозволяє громадським організаціям, групам активістів реалізувати ініціативу з розгляду важливих і потрібних питань.

Здається, що 500 тисяч підписів для загальнонародного волевиявлення є оптимальним для країни з такою кількістю населення, як Україна. Скажімо, в 60-мільйонній Італії для того, щоб ініціювати референдум, потрібно 500 тисяч підписів, а в 10-мільйонній Португалії — 75 тисяч. Виникає запитання: звідки взялась явно завищена цифра — три мільйони — для України?

Якщо йдеться про місцевий референдум, прийнятним буде 10% підписів громадян, які мають право голосу, від кількості відповідної територіальної громади. Цього достатньо, щоб продемонструвати підтримку якоїсь ідеї в суспільстві, до того ж збір підписів не перетворюється на бар'єр, який не взяти без серйозної фінансової підтримки.

МІНІМУМ АДМІНІСТРУВАННЯ

Є питання, які, згідно з Конституцією, не розглядають на референдумі, або, наприклад, ініціативні групи пропонують нормативні акти, що за формою та змістом не відповідають встановленим вимогам. Безумовно, це повинно стати предметом досліджень і оцінки. Проте я категорично проти того, щоб у таких випадках функції контролю передавати в руки державної влади. Цим повинні займатися фахівці та вчені, а не чиновники. Допустимість питання (нормативно-правового акта), яке виносять на референдум, має визначати незалежна правова установа, якою є Національна академія правових наук України. Це унеможливить адміністративне втручання з боку органів влади.

Загальне адміністрування процесу державою можна й потрібно мінімізувати, а відповідні функції передати ініціативним групам, територіальним і рахунковим комісіям. Власне, Конституція України (ст. 143) недвозначно стверджує про те, що «територіальні громади... забезпечують проведення місцевих референдумів і реалізацію їх результатів». То в теорії, а не на практиці, хоча це норма прямої дії. Необхідно нарешті дати територіальним громадам механізми для реалізації конституційних повноважень.

Звичайно, я виклав запропоновану нами концепцію в дещо спрощеному вигляді. Кожен охочий може детально ознайомитися з нею на сайті громадського руху «Український вибір» (vybor-ua.org.ua). Мені здається, концепцію достатньо опрацьовано. Але, як і обіцяв, хочу, щоб майбутній законопроект став результатом зусиль усіх, хто поділяє наші погляди. Тому ми з вдячністю приймемо ваші пропозиції, вислухаємо коментарі й критику.

Я реаліст, тож розумію, наскільки складно змусити владу втілити запропоновану нами концепцію і запустити справжнє народовладдя. Але вірю, що разом ми зможемо. Бо це реальний і єдиний шанс змінити нашу країну.

«Комсомольская правда» в Украине», 15.06.12
http://kp.ua/daily/150612/342385/